

2017-06-22
N2017/04380/PBB

Näringsdepartementet

Johan Edstav
Bredgränd 17
753 20 Uppsala

Ändring av uppdrag till samordnaren för större samlade exploateringar med hållbart byggande

Med ändring av beslut den 17 november 2016 om uppdrag att samordna större samlade exploateringar med hållbart byggande (dnr N2016/07177/PBB) beslutar regeringen att samordnaren för större samlade exploateringar ska:

- fortsätta grunduppdraget i enlighet med beslut i ärende N2016/07177/PBB till och med den 31 december 2017,
- ingå överenskommelser med aktuella kommuner där exploatering föreslås,
- samordna statliga myndigheter och berörda parter i frågor där en större mängd bostäder står i strid med riksintressen.

Samtliga överenskommelser ska ingås med förbehåll för att de identifierade infrastrukturobjekten finns med i Trafikverkets redovisning av regeringens uppdrag av den 23 mars 2017 (dnr N2017/02312/TIF m.fl.) att ta fram förslag till nationell trafikslagsövergripande plan eller i länsplaneupprättarnas redovisning av regeringens uppdrag av samma datum att ta fram förslag till trafikslagsövergripande länsplaner för regional infrastruktur. Överenskommelserna ska också ingås med förbehåll för efterföljande rättsliga prövningar samt regeringens och, i förekommande fall riksdagens, godkännande.

Om större samlade exploateringar inte kan åstadkommas med hänvisning till utpekad riksintresse ska samordnaren ta initiativ till dialog med berörda parter för att därmed försöka finna en lösning i frågan.

Uppdraget att ingå överenskommelser och att samordna statliga myndigheter och berörda parter i frågor som rör riksintressen börjar gälla från och med den 1 juli 2017.

Med ändring av regeringens beslut i ärende N2016/07177/PBB beslutar regeringen att samordnaren ska delredovisa uppdraget senast den 31 augusti 2017 och slutredovisa uppdraget, inklusive de delar som omfattas av detta tilläggsuppdrag senast den 31 december 2017. Slutredovisningen ska innehålla överenskommelser med berörda parter samt – för nytillkomna objekt – en tidsplan, budget och organisation för ett möjligt genomförande.

Bakgrund

Regeringen uppdrog den 17 november 2016 (dnr N2016/07177/PBB) åt en samordnare att identifiera en eller flera kommuner där det finns framtagna planer på samlade exploateringar för en större mängd bostäder men där planerna av någon anledning inte kunnat genomföras. Till exempel kan detta bero på bristande statlig infrastruktur eller lämplig kompetens. Samordnaren ska också identifiera områden som inte finns med i befintliga planer men där det på sikt finns möjlighet till helt nya bostadsexploateringar.

Uppdraget att samordna större samlade exploateringar med hållbart byggande har i den inledande inventeringsfasen tagit del av 34 kommuners planer för större samlade exploateringar. Ett 20-tal möten har också hållits med företrädare för landsting, samverkansorgan, länsstyrelser, företag och organisationer med kunskap om och intressen i planerade bostadsexploateringar.

Samordnaren har i enlighet med sitt uppdrag identifierat ett antal kommuner med planer för större samlad bostadsbebyggelse, men där planerna inte genomförs. Beslut om statlig infrastruktur bedöms i flera fall vara avgörande för exploateringens omfattning. I andra fall hindras exploateringen av att berörda parter har svårt att enas om en väg framåt i planeringsprocessen.

Skälen för regeringens beslut

Det finns ett behov av att förlänga uppdraget att samordna större samlade exploateringar med hållbart byggande så att staten kan ingå överenskommelser med de kommuner där större samlade exploateringar identifierats och där det bedöms lämpligt säkra att en exploatering genomförs. Samordnaren behöver därför ges mandat att för statens räkning,

efter goda intresseavvägningar, ingå överenskommelser med de kommuner och eventuellt andra parter som berörs.

Samordnaren ska föra en dialog med regionalt utvecklingsansvarig aktör samt de myndigheter som berörs av en överenskommelse. En förutsättning för att en överenskommelse kan ingås är att samordnaren, kommunen samt berörd myndighet är överens om föreslagna åtgärder. Det blir i praktiken en förhandling mellan staten, aktuell kommun och markägaren om fördelning av dels ansvar för åtgärder förknippade med överenskommelsen, dels kostnader och intäkter. Förhandlingarna ska grundas på underlag som möjliggör värdering och urval mellan de intressen som är aktuella. Kommunens åtagande kan till exempel bli att planlägga långsiktigt hållbara stadsdelar eller nya städer, medan statens åtagande blir att genomföra en investering i till exempel infrastruktur som anses nödvändig för att exploateringen av ett större antal bostäder ska komma till stånd. En förlängning av grunduppdraget möjliggör även att fler områden för större samlade exploateringar med hållbart byggande där staten kan bidra till ett igångsättande kan identifieras.

För att samordnaren ska kunna samordna sitt eget uppdrag med Trafikverkets process med att ta fram en nationell trafikslagsövergripande plan bör redovisningen av grunduppdragets första del flyttas från den 30 juni till den 31 augusti 2017.

Regeringen vill genom detta uppdrag medverka till väl genomtänkta och långsiktigt hållbara stadsdelar och städer som påtagligt bidrar till att ett ökat bostadsbyggande kommer till stånd. Innovativa lösningar som kan bidra till goda livsmiljöer och såväl minskad klimatpåverkan som anpassning till ett förändrat klimat är av särskilt intresse. Exploateringarna ska kunna utgöra förebilder för hållbar stadsutveckling.

På regeringens vägnar

Peter Eriksson

Mattias Schriever-Abeln

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Finansdepartementet/BA och K

Miljö- och energidepartementet/Mm, Kl

Näringsdepartementet/RTS, TS, SUBT och TIF

Kulturdepartementet/KL

Boverket

Trafikverket

Sverigeförhandlingen (N2014:04)

Styrelsen för uppföljning m.m. av 2013 års Stockholmsförhandling